

11 MAY 2017

Shiraz, Iran

بررسی مکانی بهینه برای مرکز بازپروری دختران آسیب دیده اجتماعی در شهر

(نمونه مورد مطالعه کلان شهر مشهد)

جوادامیری^۱، سمیه امیرشاه بنده^۲

^۱دانشجوی جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه حکیم سبزواری

^۲دانشجوی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی گنبد

چکیده:

آسیب های اجتماعی یکی از مشکلات جوامع امروز است که در پی آن آسیب های روانی و فرهنگی به وجود می آید. دختران و زنان از جمله افرادی هستند که در معرض آسیب شدید هستند. توجه به این قشر در برنامه ریزی اجتماعی ضروری می باشد. با افزایش این قشر مشکلات جامعه حادث می شود. در این پژوهش سعی شده است با بررسی آسیب های اجتماعی در شهر مشهد، به ارائه مکانی مناسب برای دختران آسیب دیده اجتماعی بپردازد. روش تحقیق در این کارپژوهشی از نوع کمی، کیفی و به صورت کاربردی و بر اساس مطالعات موردی به صورت توصیفی-تحلیلی است و شیوه تحقیق مرور متون، منابع و اسناد تصویری در بستر مطالعات کتابخانه ای می باشد. و برای شناسایی مکان مورد نظر براساس کاربری های دسترسی مورد نظر از نرم افزار GIS استفاده شده است این پژوهش با مکان پیشنهادی مرکز بازپروری در شهر مشهد، به دنبال ترمیم و بهبود شرایط برای دختران آسیب دیده اجتماعی با رویکردهای روان درمانی و تلفیق آن با طبیعت می باشد. محیط و بهره گیری از آن در سلامت روحی و جسمی دختران آسیب دیده تاثیرگذار است. نتایج تحقیق نشان می دهد که کاهش انزواء، از طریق ایجاد مکانی مناسب و با تعامل با طبیعت و به دور از هیاهوی شهر و ایجاد مکانی که آرامش این افراد را تامین کند امکان پذیر می باشد.

کلید واژه ها: آسیب های اجتماعی، دختران، شهر مشهد، GIS

(۱) مقدمه:

جمعی و خانوادگی، پیشگیری همواره ساده تر، علمی تر و کم هزینه تر از درمان است. درمان کجروان اجتماعی با به کارگیری روش های علمی و استفاده از شیوه های مناسب برای قطع ریشه های و انگیزه های این کجروی ها. تداوم درمان برای پیشگیری و جلوگیری از بازگشت مجدد انحراف اجتماعی. بنابر این آسیب شناسی اجتماعی، مطالعه ی سازمان ها و آسیب های اجتماعی نظیر فقر، بیکاری، طلاق، تبهکاری، خودکشی، اعتیاد ولگردی و گدایی همراه با علل و عوامل و شیوه های پیشگیری و درمان آن ها به انضمام مطالعه ی شرایط بیمار گونه اجتماعی است. آسیب شناسی اجتماعی مطالعه خاستگاه اختلالات بی نظمی ها و نابسامانی های اجتماعی است (همان منبع). آسیب های اجتماعی که در پی مسائل و مشکلات اجتماعی پدید می آید، زندگی زنان را بیشتر از مردان تحت تاثیر قرار می دهد. به این معنا که زنان بیشتر از مردان در موقعیت های فاجعه آمیز، فشار روانی و در نتیجه کاهش سلامتی عمومی را تجربه می کنند. مردان و زنان از نظر نوع آسیب هایی که بعد از اختلال فشار روانی دچار می شوند و نیز از نظر آسیب پذیری برای ابتلا به استرس و کاهش سلامت عمومی با یکدیگر هستند (Smith, 2012: 68). خشونت ورزی با زنان در بسیاری از

همزمان با گسترش انقلاب صنعتی و گسترش دامنه نیازمندی ها، محرومیت های ناشی از عدم امکان برآورده شدن خواسته ها و نیازهای زندگی موجب گسترش شدید و دامنه دار فساد، عصیان، تبهکاری، سرگردانی، دزدی و انحرافات جنسی و دیگر آسیب ها شده است. آسیب شناسی اجتماعی مفهوم جدیدی است که در قرن نوزدهم میلادی از علوم زیستی گرفته شده و مبتنی بر تشابهی است که دانشمندان بین بیماری های عضوی و انحرافات اجتماعی قائل می شوند. با شکل گیری و رشد جامعه شناسی، این اصطلاح برای مطالعه و ریشه یابی بی نظمی های اجتماعی به کار گرفته شد. مسئله مربوط به آسیب های اجتماعی از دیرباز در جامعه بشری مورد توجه اندیشمندان بوده است. (فتحی و همکاران، ۱۳۹۱: ۱۴). مطالعه و شناخت آسیب های اجتماعی و علل و دلایل پیدایش آن ها، زیرا تشخیص درست دردها، نخستین شرط چاره جویی و بیش از نیمی از درمان است، درد تشخیص نداده را کمتر می توان ریشه کن ساخت. بی شک هر گونه ساختن بدون شناختن، تیر در تاریکی رها کردن است (مرکز بهزیستی کشور، ۱۳۹۴). پیشگیری از وقوع جرم و انحرافات در جامعه به منظور بهسازی محیط زندگی